

Parlamentul
Republicii Moldova

LC nr. 08/02-136

din 25.10.2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexe:

1. *Proiectul de lege*
2. *Nota informativă*

Deputații în Parlament:

Carp Lilian Dumu
Boris Marcoci
Nantoi Dabu d. Ne
Ion SPAC
Andrian Cheptouer

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 388		
"25"	10	2022
Ora _____		

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 129-131, art. 618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 35, alin. (11)-(13) se abrogă.
2. Legea se completează cu art. 35¹ care v-a avea următorul cuprins:

„Articolul 35¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) La eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin.(3) lit.e)-f), i)-k) și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, studiilor superioare de master sau altor forme de dezvoltare profesională (inițială sau continuă), indiferent de sursa de finanțare, sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

(2) Militarii care au fost exmatriculați din instituțiile de învățământ din domeniul militariei pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele

financiare, Ministerul Apărării intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sunt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la art. 35 alin. (3) lit. e)-f) și j)-k), o), care în decurs de 6 luni de la eliberare se reangajează, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special. Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin.(1) va informa Ministerul Apărării, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul militar sau special, având o vechime totală în serviciul militar sau special mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar și special. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire, va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă/de îndeplinire a serviciului.”

Art. II – Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.171-174, art. 667), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 36, alin. (7) se abrogă.
2. Legea se completează cu art. 36¹, cu următorul cuprins:
„Articolul 36¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) La eliberare din serviciu, în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) lit. g)–q), ofițerul de informații care, după încheierea studiilor superioare de master sau

altor forme de dezvoltare profesională (inițială sau continuă), a îndeplinit serviciul în cadrul Serviciului mai puțin de 5 ani achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, mărimea lor fiind dedusă prin împărțirea sumei cheltuielilor la perioada de îndeplinire a serviciului.

(2) Ofițerii de informații care au fost exmatriculați în timpul instruirii pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, Serviciul intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sînt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul special în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) lit. g)-p), care în decurs de 6 luni de la eliberare se reangajează, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special. Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin. (1) va informa Serviciul, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul special sau militar, avînd o vechime totală în serviciul special și/sau militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățămînt din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special și militar. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, intentarea acțiunii în instanța

de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă/de îndeplinire a serviciului.”

Art. III – Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 40-49, art. 85), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 26, alin. (4) se abrogă.
2. Legea se completează cu art. 26¹ care v-a avea următorul cuprins:

„Articolul 26¹. Recuperarea cheltuielilor pentru instruire

(1) Funcționarii publici cu statut special care au absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și au încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 38 alin. (1) lit. a), g)–r) și t)–w) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

(2) Funcționarii publici cu statut special care au fost exmatriculați dintr-o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne pentru restanțe academice, încălcare a disciplinei sau refuz de a continua studiile sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special.

(3) Cheltuielile pentru instruire cuprind mijloacele bănești achitate personalului implicat în procesul de instruire, cheltuielile pentru cazare, echipament, alimentație și asistență medicală.

(4) Mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (1) și (2), se varsă la bugetul de stat. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, Ministerul Afacerilor Interne intentează acțiunea civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire.

(5) Sunt scutiți de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, persoanele menționate la alin. (1) din prezentul articol, cu excepția celor eliberați din serviciul

special în cazurile prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. g)–h), j)–r) și t)–w), care în decurs de 6 luni se reangajează o singură dată în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special. Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin. (1) va informa Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 3 luni despre acest fapt.

(6) În cazul în care persoanele menționate la alin. (5) din prezentul articol se eliberează din serviciul special sau militar, avînd o vechime totală în serviciul special și/sau militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, aceștia sunt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special și militar. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă/de îndeplinire a serviciului.”

Art. IV – Art. 43 din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 48-57, art. 124) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La alin. (3) după cuvintele „statut special” de completează cu sintagma „sau care în decurs de 6 luni de la eliberare se reangajează, o singură dată, în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate publică, finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special.

Autoritatea publică sau instituția în care s-au angajat persoanele menționate la alin. (1) va informa Administrația Națională a Penitenciarelor, în termen de 3 luni despre acest fapt”.

2. se completează cu alin. (4¹) cu următorul conținut:

„(4¹) În cazul în care persoanele menționate la alin. (3) din prezentul articol se eliberează din serviciul special sau militar, având o vechime totală în serviciul special și/sau militar mai mică de 3 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ din domeniul militariei, securității și ordinii publice, studiilor superioare de master sau altor forme de dezvoltare profesională (inițială sau continuă), aceștia sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul special și militar. În cazul refuzului de a restitui benevol mijloacele financiare, intentarea acțiunii în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor pentru instruire va fi efectuată de către ultima instituție sau autoritate cu care a fost încheiat contract individual de muncă/de îndeplinire a serviciului.”.

Art. V. – (1) Acțiunile civile și acțiunile de executare silită intentate până la intrarea în vigoare a prezentei Legi, împotriva persoanelor care cad sub incidența art. 35¹ alin. (5) din Legea nr. 162/2005, art. 36¹ alin. (5) din Legea nr. 170/2007, art. 26¹ alin. (5) din Legea nr. 288/2016 și art. 43 alin. (3) din Legea nr. 300/2017 se vor soluționa după cum urmează:

a) acțiunile civile aflate la etapa judecării cauzei se vor înceta prin depunerea de către autoritatea inițatoare a procesului, a unei cereri de renunțarea la acțiune în conformitate cu art. 265 lit. c) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova;

b) autoritățile publice deținătoare de documente executori privind restituirea cheltuielilor de instruire și a taxei de stat, nu le vor prezenta spre executarea executorilor judecătorești;

c) acțiunile de executare silită intentate se vor înceta prin depunerea de către creditor, a unei cereri de renunțare la acțiune în conformitate cu art. 83 alin. (1) lit. g) din Codul de executare al Republicii Moldova.

(2) La încetarea acțiunilor de executare în derulare, conform prevederilor alin. (1), debitorul este eliberat de achitarea creanței neexecutate, inclusiv a titlurilor executorii privind achitarea taxei de stat. Partea de creanță și taxă de stat, care a fost executată, până la data intrării în vigoare a Legii, nu se restituie.

(3) Debitorul are obligația de a stinge taxele și spezele de executare pentru acțiunea încetată suportate de executorul judecătoresc până la momentul încetării proceduri de executare. Onorariul executorului judecătoresc se va calcula din suma executată până la data încetării acțiunii de executare.

Art. VI. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative

I. Autorul proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova de către un grup de deputați în Parlament.

II. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în scopul perfecționării reglementărilor juridice a relațiilor apărute între autoritățile statului și militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate în urma desfacerii contractului de îndeplinire a serviciului militar sau special, înainte de termen, drept temei fiind angajarea într-o autoritate publică, într-o funcție care prevede exercitarea serviciului militar sau special.

Potrivit legislației în domeniu (Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor; Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare) militarul/funcționarul public cu statut special/ofițerul de informații și securitate au obligația de a recupera cheltuielile pentru instruire suportate de către stat dacă nu au respectat termenul de îndeplinire a serviciului militar sau special prin contract în autoritățile pentru care au fost instruiți.

În temeiul normei prenotate, autoritățile (Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Administrația Națională a Penitenciarelor) urmează să acționeze în judecată militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate cu vechimea în serviciul militar/special, mai mică de 5 sau 3 ani, revendicând cheltuielile suportate pentru instruirea acestora.

Potrivit situației de fapt, în Republica Moldova, instruirea militarilor/funcționarilor publici cu statut special/ofițerilor de informații și securitate este realizată de către următoarele instituții de învățământ - Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Institutul Național de Informații și Securitate „Bogdan Înțeleptul” al Moldovei, Centrul de Instruire al Administrației Naționale a Penitenciarelor, Colegiul Național al Poliției de Frontieră.

Într-o analiză multiaspectuală a practicii judiciare în litigiile obiectul cărora constituie restituirea cheltuielilor pentru instruire, instanțele de judecată statuează că, potrivit art. 13 alin. (7) al Legii nr. 162-XVI din 22.07.2005, *instruirea cetățenilor în instituțiile de învățământ militar se efectuează din contul bugetului de stat*, iar art. 35 alin. (13) din aceeași Lege prevede că *mijloacele financiare, restituite conform prevederilor alin. (11) se varsă la bugetul de stat..* Norma de drept însă, nu este una funcțională în cazul militarului, care într-un termen foarte restrâns se reangajează o singură dată în instituția din care s-a eliberat sau se angajează la o altă instituție publică finanțată din bugetul de stat, într-o funcție ce implică exercitarea serviciului militar sau special. Or, reglementările stabilite au drept scop evitarea cheltuirii banilor publici pentru instruirea persoanelor, care vor refuza ulterior să îndeplinească serviciul în folosul statului.

În cazul în care militarul, fiind instruit din surse bugetare, îndeplinește în continuare serviciul militar sau special în interesul și beneficiul statului Republicii Moldova, pretenția de restituire a cheltuielilor pentru instruire către „același” buget este absolut nejustificată și irațională.

Analizând și cadrul normativ, tangențial problematicii abordate în prezentul proiect, reliefăm că norme similare deja sunt prevăzute și reglementate în Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04.09.2001 „Cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”, potrivit căreia, în pct. 4 este prevăzut că *în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau își suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să*

restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ. Însă, pct. 4¹ al Hotărârii sus menționate, instituie o derogare de la norma prenotată, potrivit căreia prevederile punctului 4 al prezentei hotărâri nu se aplică în cazul în care tânărul specialist, în decurs de 6 luni, se reangajează o singură dată în instituția din care s-a eliberat sau se angajează la o altă instituție publică finanțată de la bugetul de stat sau de la bugetul local, într-o funcție corespunzătoare specialității obținute. Însă, instanțele de judecată nu aplică prevederile expuse supra, motivând prin faptul că obligația de restituire a cheltuielilor de instruire este o obligație ce rezultă din normele unei legii organice, în timp ce exceptarea de la obligația de restituire rezultă din o normă aprobată prin hotărâre de Guvern.

Respectiv, instanțele de judecată, în practica formată pe acest subiect, aplică prevederile legale care au forță juridică superioară, invocând faptul că eliberarea de o obligație legală nu poate fi efectuată având drept temei un act cu o putere juridică inferioară (Hotărâre de Guvern) decât actul juridic ce instituie obligația (Lege).

Normele invocate supra, sunt relevante și situației abordate or, potrivit art. 122 din Codul Educației aprobat prin Legea nr. 152/17.07.2014, *învățământul în domeniile militariei, securității și ordinii publice este parte integrantă a sistemului național de învățământ*, respectiv Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Institutul Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” reprezintă instituții de învățământ, cu statut militar complementar.

În context, elocvente sunt obiectivele, principiile și reperele trasate în Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 153 din 15.07.2011, care prevede reformarea cadrului instituțional și normativ prin adoptarea de acte normative funcționale sau ajustarea celor existente la necesitățile reformei sistemului de securitate națională.

Menționăm că Strategia stabilește criteriile de conformare a sistemului de securitate națională, acestea fiind: respectarea principiilor statului de drept și a

normelor de protecție a drepturilor omului, consolidarea instituțiilor și a principiilor democratice în țară, etc.

În această ordine de idei, concluzionăm că drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt net superioare. Prin urmare, obligația militarului/funcționarului public cu statut special/ofițerul de informații și securitate de a activa anume în autoritatea pentru care a fost instruit, pe un termen de 5 ani după absolvirea studiilor, este una abuzivă și contradictorie legii supreme precum și actelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Or, potrivit art. 43 alin (1) din Constituția Republicii Moldova în coroborare cu art. 23 alin (1) din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948 la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 214-XII din 28.07.1990, este prevăzut că orice persoană are dreptul la libera alegere a muncii. Dreptul fundamental precum *libera alegere a muncii*, este garantat de actele supreme, nu poate fi îngrădit, restricționat sau suprimat. În special, când militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate nu renunță la satisfacerea serviciului în interesul și beneficiului statului, ci dispun de dreptul fundamental la libera alegere a locului de muncă.

Totodată, statul urmează să sancționeze, prin obligarea recuperării cheltuielilor pentru instruire, doar acele persoane ce nu doresc să activeze în interesele satului. Obligarea persoanei de a recupera cheltuielile doar pentru simplul fapt că dorește să activeze într-o altă autoritate statală decât în cea în care s-a instruit este neargumentată și creează dificultăți la asigurarea cu personal calificat.

Suplimentar, atragem atenția că articolul V din proiect va avea efect doar pentru situațiile viitoare prin încetarea acțiunilor civile și a acțiunilor de executare în curs de desfășurare și nu se va răsfrânge asupra părți din creanțe care au fost executate până la data intrării în vigoare a proiectului. În cazul dat statul, reprezentat prin autoritățile publice, având calitatea de creditor va renunța la partea neexecutată din creanțe, pentru persoanele ce se încadrează în derogările stabilite în proiect.

Necesitatea intrării în vigoare a prezentului proiect din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, rezultă din multitudinea de acțiuni civile aflate în derulare cât și stabilirea echității între funcționari publicii și militari/funcționari publicii cu statut special.

III. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul actului, nu rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine legislației UE.

IV. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul propune operarea unor modificări în patru acte normative în care este prevăzut expres faptul recuperării cheltuielilor pentru instruire și anume - Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor, Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

Norma propusă implementării prevede scutirea de la recuperarea cheltuielilor pentru instruire, a militarilor/funcționarilor publici cu statut special/ofițerilor de informații și securitate care au absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate sau Administrației Naționale a Penitenciarelor, și care după eliberarea din serviciu, în decurs de 6 luni se reangajează o singură dată în instituția din care s-au eliberat sau se angajează într-o instituție sau autoritate, unde îndeplinesc serviciul militar sau special.

De asemenea, proiectul propune spre aprobare o normă ce-i vizează pe militarii/funcționarii publici cu statut special/ofițerii de informații și securitate care au absolvit o instituție de învățământ cu statut militar sau special și s-au angajat într-o altă autoritate publică, decât în cea pentru care au fost instruiți și în

privința cărora, până la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, au fost inițiate acțiuni în judecată sau acțiuni de urmărire a patrimoniului, al salariului sau a altor venituri în cadrul procedurilor de executare, în baza unei hotărâri judecătorești obiectul căreia constituie recuperării cheltuielilor pentru instruire.

Norma privind încetarea acțiunilor civile, precum și a acțiunilor de urmărire a mijloacelor bănești, a fost inclusă pentru stabilirea unei echități și egalități față de toți subiecții în interesul cărora s-a elaborat proiectul de lege.

O altă normă stabilește dreptul și totodată obligația instituției sau autorității publice în care s-a angajat militarul/funcționarul public cu statut special/ofițerul de informații și securitate, în urma eliberării din instituția în care a realizat instruirea, a intentării acțiunii în judecată în cazul în care subiectul menționat mai sus, nu și-a onorat obligațiile funcționale în noua instituție și s-a eliberat din aceasta, cu o vechime totală militară și/sau specială mai mică de 5 sau 3 ani.

Sursele financiare recuperate vor fi direcționate în bugetul de stat, pentru a fi utilizate pentru instruirea unor noi specialiști pentru asigurarea intereselor statului.

V. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului, nu necesită cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat și nici reducerea veniturilor bugetare.

Conform art. 28 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, veniturile bugetare se formează din: impozite și taxe; contribuții de asigurări sociale de stat și prime de asigurări obligatorii de asistență medicală; granturi pentru susținerea bugetului și pentru proiectele finanțate din surse externe; alte venituri prevăzute de legislație.

Respectiv, nu a fost identificat nici o normă legală care ar prevedea că restituirea cheltuielilor de instruire ar putea fi calificat drept venit bugetar, în sensul legii invocate. De asemenea, sumele de bani restituite nu sunt planificate în procesul de planificare bugetară, acestea fiind sporadice.

VI. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul se integrează în sistemul legislației și este corelat cu prevederile actelor legislative în vigoare, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală.

VII. Avizarea și consultarea publică

În conformitate cu art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ și nota informativă urmează a fi expediate spre avizare către autoritățile publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, toate obiecțiile și propunerile (recomandările) urmează a fi examinate și expuse în Sinteza la proiect.

Suplimentar, pentru respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web Parlamentului Republicii Moldova, la adresa www.parlament.md, în directoriul „Procesul legislativ”, compartimentul „Proiecte de acte legislative”.

VIII. Constatările expertizei anticorupție

Rezultatele expertizei anticorupție, urmează a fi efectuată în conformitate cu art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017.

IX. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul actului nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv, nu este necesar efectuarea expertizei de compatibilitate prevăzută la art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

X. Constatările expertizei juridice

Rezultatele expertizei juridice, efectuate în conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, vor fi luate în considerație ulterior la etapa definitivării proiectului pentru promovarea în cadrul ședinței Parlamentului.

11. **Constatările altor expertize**

Tipurile raporturilor juridice, propuse să fie reglementate de către proiectul de act normative, nu necesită efectuarea altelor expertize în conformitate cu art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Suplimentar, dat fiind faptul că proiectul actului normativ nu conține reglementări care să afecteze activitatea de întreprinzător, respectiv, nu este necesar efectuarea analizei impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative în conformitate cu prevederile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Deputat în Parlament

Lilian CARP

